

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris |||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XXIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

trimento in fine rebus compositis, per non magnas personas, in urbem redierunt personæ capitulares quæ liti superextabant. Hoc est illud tempus, quo tristis ubique regnabat erynnis. Nam & mercatores orientales Brugis in Flandriæ residere consueti, propter quasdam tunc exortæ inter se & oppidanos causas, populariter emigrarunt, in Dordracum Hollandiæ se conferentes: Sed Flandrenses in urbem Lubicam misere oratores, & causa ad plenum liquidata, complanataq; per quosdam in Flandriam remissos de Lubica, deg; Turriano Prusiaæ urbe, totius nationis oratores, in Flandriam sunt reducti mercatores.

CAPVT XXXIX.

Karolus Romam profectus, à duobus ibi cardinalibus ad hoc missis consecratur. Iam Imperator in plenitudine potestatis euectus, cum videret multa in cōuentu Imperij sine ordine geri, nec satis ad liquidum constituit, quo quisq; more res in cœtu administraret, reformanda omnia curauit, sibiq; desumpsit, multa constituens, quæ usq; in hodiernum obseruantur, & aureo sigillo desuper literas decernens, appellari iussit constitutionem Imperialem, Bullam auream: quæ quoniam passim legitur ubique, nihil opus putavi huic inserere operi. Sed hunc instituit ordinem, quod in sessione publica Imperatoris, archiepiscopus Treuerensis archicancellarius per Gallias, hoc est, omnem Imperij prouinciam ultra Rhenum, quæ olim non parua fuit, & regnum Arelatense, è diuerso à fronte Imperatoris confideat. Moguntinus autem in prouincia sua & cancellariatu per Germaniam, à dextris: & item Coloniensis, in prouincia & cancellariatu suo à dextris Imperatoris: & vicissim à sinistris, alter è duobus. Nam vt Moguntinus per

VV 5 Ger-

Germaniam, sic Coloniensis per Italiam primatum tenet.
 Rex Bohemia à dextris archiepiscopi, & illum sequitur
 eodem latere Comes palatinus Rheni. A sinistris archie-
 piscopi dux Saxoniae, & illi marchio Brandenburgen-
 sis. In publicis autem processionibus eodem ordine ince-
 dent: Treuerensis ante Imperatorem, & alij archiepi-
 scopi à latere, iuxta modum dictum. Rex Bohemia sine
 medio sequitur Imperatorem. Quid si Imperialia defe-
 rentur insignia, dux Saxoniae ensem portans, statim ante
 Imperatorem, medius inter ipsum & Treuerensem: A
 de xtris ducis Comes palatinus aureum malum: A sinis-
 tris marchio cum sceptro. Nam ducem marshallum vo-
 cant, hoc est, belli administratorem: Palatinum dapiferum:
 Marchionem camerarium. Officia sua in regis cor-
 onatione exequentur hoc ordine. In regia vel Imperia-
 li curia, quæ de magnificentia regni vel Imperij publicè
 & solenniter peragetur, primus dux Saxonia marshallus,
 plurimam auenam publico loco iubeat effundi: eam
 iumento sedens ingressus, argenteam mensuram, cum
 cylindro simili metallo, simul duodecim argenti mar-
 charum in pondere preferat: primus auenam mensu-
 ret: eam tradat primum videnti. Abiens dux vice-
 marcallo, Is est senior domus de Pappenheim mili-
 tarium, equum cum mensura & cylindro, vsibus eius
 & lucro deputanda, relinquat. Marchio deinde came-
 rarius, equo vectus insigni, iumento desiliens, lauacrum
 ex argento duodecim in pondere marcharum argenti
 teneat, aquamque det manibus regis vel Imperatoris.
 Tollit et mox vicecamerarius de Frankenstein, equum &
 lauacrum suis vsibus. Inde Palatinus dapifer, iumento
 inuectus, quatuor argentis scutellas duodecim marcha-
 rum inferat, & iumento descendens, principi inclinans

antepo-

anteponat. Magister coquine de Nortenberg, iumentum suis vſibus & ſcutellas tollat. Demum rex Bohemiæ ſiſſit, equo ſimiliter inuenctus, poculum argenteum duodecim marcharum preferat regi vel Imperatori, inclinans porrigat. Inde excipiat vicepincerna de Limborg militaris, regis equum cum poculo ſuis vſibus ſeruitura. Sedente iam rege ad mensam, procedent ires archiepifcopi: is medius, in cuius prouincia res geritur, ceteris latera eius ſtipantibus: prafte ferant baculum argenti marcharum duodecim in pondere: in quo ſigilla regalia, vel Imperialia, ad praefentiū accubantis prafte: quæ ille accipiens, reddat illi maius, qui rem medius gemit, quod appenſum collo geſtabit in hospitium. Baculus Imperiali cancellario proueniet: ad quem etiam ſigillum referetur ex archiepifcopo. Si tamen vicarij prænominati non aderunt, cedet absentium prouentus consuetus curiæ miniftris. Mensa regalis vel Imperialis, ſex pedibus ſublimior ceteris. Si aſſit regina vel Imperatrix, eius fit à dextris accubitus, tribus ceteris ſublimior gradibus. Electorum ex ordine ſeptem, mensæ, ſic æquali paſſu ſtattuentur, quomodo eſt confeſſus eorum. Ad eorum nemo principum mensam accedat: nec liceat cuiquam accumbere, quandiu fuerit aliquid ſuperagen- pam ex comprincipibus.

CAPVT XXX.

Vilhelmus dux Luneburgensis hoc tempore cum Mauritio administratore diœcefis Bremensis, Aldenborgensi comite, non ſatis concorditer egit: cum diſſiderent de finibus & limitibus diitionum: Exiuxitque dux foralitium ad riuum Dümmera, ad incursandam, quoties opus videretur, diœcefim

mz-

